

HENGITYSLIITTO RY
TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS
2019

y-tunnus 0201472-1

Säilytettävä 31.12.2029 asti

Liittohallituksen toimintakertomus vuodelta 2019

Hengityслиitto ry:n kokonaistuotot tilikaudella 2019 olivat 61,5 milj. euroa ja konsernin kokonaistuotot 63,9 milj. euroa. Emoyhteisön tilikauden tulos oli 5,3 milj. euroa ja konsernin 5,0 milj. euroa. Kertaluonteisten erät, pääasiassa omaisuuden myyntivoitot, vaikuttivat positiivisesti tulokseen.

Toimialat

Järjestötoiminta

Hengityслиitolla oli vuoden 2019 lopussa 85 jäsenyhdistystä. Jäseniä liiton jäsenyhdistyksissä oli lapsijäsenet mukaan lukien 24 052. Vuonna 2019 uusia jäseniä liittyi 1 280. Jäsenmaksutulot olivat 0,3 milj. euroa.

Järjestötoiminnan tärkein rahoittaja on Stea, jonka avustukset liiton järjestötoimintaan olivat 2,6 milj. euroa. Liiton liikuntatoimintaa rahoittaa OKM, vuonna 2019 yhteensä 57 tuhannella eurolla. Koska julkiset avustukset eivät riitä kattamaan järjestötoiminnan kuluja (3,6 milj. euroa), järjestötoimintaa rahoitetaan muillakin rahoituslähteillä kuten omalla varainhankinnalla.

Koulutustoiminta

Liiton koulutustoiminnan yksikkö, Ammattiopisto Luovi, on toiminnan laajuuden ja opiskelijamäärien mukaan Suomen suurin ammatillinen erityisoppilaitos. Sen koulutustehtäviä ovat ammatillinen erityisopetus ja aikuiskoulutus. Luovin toiminta perustuu valtionosuusrahoitteiseen koulutukseen. Ammatillisen koulutuksen reformin myötä uusi toiminta- ja rahoituslainsäädäntö tuli voimaan 1.1.2018. Ammatillisen koulutuksen rahoitettava suorite muuttui opiskelijapaikasta ja opiskelijatyövuodesta opiskelijavuodeksi.

Tilikauden kokonaistuotot olivat 52,1 milj. euroa ja tilikauden ylijäämä oli 4,1 milj. euroa. Kokonaistuottoja ja tilikauden tulosta kasvatti arvonalisävero -kompensaation kirjanpidollinen käsittely vuonna 2019 (2,6 miljoonaa euroa).

Hotelli-ravintolatoiminta

Hengityслиitto ry omistaa hotelli-ravintolatoimintaa harjoittavan osakeyhtiön, TaitoReitti Oy:n. TaitoReitti Oy:n tilikauden tulos oli -407 tuhatta euroa. Hengityслиiton omistamissa ja TaitoReitin käyttämissä tiloissa alkoi hotelli- ja ravintolatilojen peruskorjaus joulukuussa 2018. Yhtiön liikevaihto kärsi peruskorjauksen aiheuttamasta toimintakatkosta keväällä 2019, mutta peruskorjauksen jälkeen yhtiöllä on käytössään hyvät ja entistä kilpailukykyisemmät toimitilat. Lisäksi yhtiön tulosta rasittivat suuret liikearvon poistot.

Työllistämiskeskukset ja Hengitysliiton Palvelut Oy

Liiton osana Ylivieskan alueella toimivan Sytykkeen tulos parani edellisvuodesta ja oli 132 tuhatta euroa positiivinen.

Lohjan alueella toimivan Lovakin tulos oli negatiivinen. Lovakin kanssa yhteistyössä toimivan sosiaalisen yrityksen Kovak Oy:n tulos oli 164 tuhatta euroa tappiollinen. Lovakin ja Kovak Oy:n taloudellinen tulos on ollut viime vuodet erittäin heikko. Tämän vuoksi sekä Lovakin että Kovak Oy:n toiminta päätettiin lopettaa. Toiminnan alasajo kestää kevään 2020.

Liiton kokonaan omistama Suomen Sisäilmakeskus Oy:n liiketoiminta myytiin tilikaudella 2017 Ramboll Finland Oy:lle. Samassa yhteydessä liiton omistukseen jääneen osakeyhtiön nimi muutettiin Hengitysliiton Palvelut Oy:ksi. Yhtiöllä ei ollut vuonna 2019 liiketoimintaa. Yhtiön tilikauden tulos oli 16,5 tuhatta euroa tappiollinen.

Luovi Areena Oy

Hengitysliitto hankki tilikaudelle kiinteistöyhtiö Luovi Areena Oy:n koko osakekannan. Luovi Areena Oy omistaa Hengitysliiton maa-alueella Oulun Nahkatehtaankadulle rakennetun liikuntahallirakennuksen. Yhtiö on vuokrannut liitolta maa-alueen ja liitto puolestaan vuokraa yhtiöltä liikuntatiloja. Liikuntatiloja käyttää merkittävässä määrin myös Oulun kaupunki. Lisäksi tiloja vuokrataan muille ulkopuolisille toimijoille.

Uhkiin varautuminen

Järjestötoiminnassa suurin uhkakuva on avustuksiin perustuvan rahoitusmallin mahdolliset muutokset. Hengitysliitossa pyritään varautumaan niihin ennakoivasti.

Koulutuksessa perusedellytys on varmistaa toiminnan laatu olemassa olevalla rahoituksella. Työllistämisessä ja liiton osakeyhtiöidensä kautta harjoittamassa liiketoiminnassa olennaista on saada toiminta kaikilta osin taloudellisesti kannattavaksi.

Liiton omaisuuden hoitamiseksi on tehty kiinteistöjen PTS-ohjelma. Vahinkoriskeihin on varauduttu kattavin ja riittävin vakuutuksin.

Taloudellinen tulos

Hengitysliiton emoyhteisön ja konsernin kokonaistuotot olivat edellisvuotta korkeammat. Emoyhteisön kokonaistuotot olivat 61,5 milj. euroa (58,8 milj. euroa) ja konsernin kokonaistuotot olivat 63,9 milj. euroa (61 milj. euroa). Emoyhteisön tilikauden ylijäämä oli 5,3 milj. euroa (3,0 milj. euroa) ja konsernin ylijäämä oli 5,0 milj. euroa (3,6 milj. euroa).

Kertaluonteiset erät vaikuttivat tulokseen positiivisesti. Hengitysliitto myi tilikaudella omistusosuutensa Kiinteistö Oy Kuopion Ilmarisentie 11 ja Kiinteistö Oy Oulunkoski -nimisistä kiinteistöyhtiöistä sekä Muhoksella sijaitsevan kiinteistön. Toisaalta liitto hankki kiinteistöyhtiö Luovi Areena Oy:n.

Kertaluonteisten erien nettovaikutus emoyhteisössä oli 1,0 milj. euroa (edellisvuonna 2,0 milj. euroa) ja konsernissa 1,1 milj. euroa (edellisvuonna 2,7 milj. euroa). Ilman kertaluonteisia erä

emoyhteisön tilikauden tulos oli 4,3 milj. euroa ylijäämäinen (edellisvuonna 1,0 milj. euroa alijäämäinen) ja konsernin 3,9 milj. euroa ylijäämäinen (edellisvuonna 0,9 milj. euroa alijäämäinen). Kun tuloksessa ei huomioida kertaluonteisten erien lisäksi opetustoiminnan tulosta, joka luonteensa mukaisesti käytetään opetustoiminnan tarvitsemiin investointeihin, emoyhteisön tulos oli 180 tuhatta euroa ylijäämäinen ja konsernin 263 tuhatta euroa alijäämäinen.

Kassavirta ja taloudellinen asema

Varsinaisen toiminnan kassavirta oli emoyhteisöllä 3,5 milj. euroa ja konsernilla 2,8 milj. euroa. Emoyhteisön investointien kassavirta oli -4,1 ja konsernin -4,3 milj. euroa. Emoyhteisön rahoituksen kassavirta oli -0,8 milj. euroa ja konsernin -0,3 milj. euroa. Emoyhteisön tilikauden kassavirta oli 1,2 milj. euroa ja konsernin 1,3 milj. euroa. Liitto jatkoi suunnitellusti lainojensa lyhentämistä ja säilytti kohtalaisen hyvä rahoitusasemansa.

Liiton taloudellisen aseman arvioinnissa on otettava huomioon, että sen varat ovat kiinni toiminnan käytössä olevassa omaisuudessa, ennen kaikkea rakennuksissa. Konsernilla ei ollut tilinpäätöshetkellä pankkilainaa.

Henkilöstö ja palkat

Liittokokonaisuuden palveluksessa oli keskimäärin 781 henkilöä (842 v. 2018). Konsernin tilikauden palkat henkilösivukuluineen olivat 36 milj. euroa (35 milj. euroa v. 2018).

Lähivuosien näkymät

Järjestötoiminnan tärkein rahoittaja on Stea ja ilman sitä nykymuotoista järjestötoimintaa on mahdotonta toteuttaa. Liitossa oleva avustustoimintaan liittyvä osaaminen on siksi erityisen tärkeää.

Hengitysliiton liittohallitus ja operatiivinen johto on viime vuosina korostanut, että kaiken liiton harjoittaman toiminnan on oltava kannattavaa. Liitossa jo tehdyt toimenpiteet ovat vieneet kohti oikeaa suuntaa. Työtä on kuitenkin vielä jatkettava.

Tilikausi 2019 oli vallitsevat olosuhteet huomioiden suhteellisen hyvä. Tulevien vuosien onnistumisen kannalta olennaista on reagoida olosuhteiden muutoksiin ja tarjoutuviin mahdollisuuksiin entistä nopeammin.

TULOSLASKELMA	Konserni	Konserni	Emoyhteisö	Emoyhteisö
	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2019	1.1.-31.12.2018
Varsinainen toiminta				
Järjestö- ja viestintäpalvelut				
Tuotot	1 086 537,91	619 621,05	1 086 537,91	619 621,05
Henkilöstökulut	1 278 519,76	1 103 324,40	1 278 519,76	1 103 324,40
Poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut kulut	1 087 332,07	728 168,03	1 086 903,72	741 997,11
	-1 279 313,92	-1 211 861,38	-1 288 885,57	-1 225 700,46
Sisäilmaryhmä				
Tuotot	425 436,02	359 197,24	425 436,02	359 197,24
Henkilöstökulut	314 673,51	261 419,25	314 673,51	261 419,25
Poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut kulut	110 737,31	97 296,39	110 762,51	97 777,99
	25,20	481,60	0,00	0,00
Hallinto				
Tuotot	50 516,08	17 302,57	84 517,08	51 304,57
Henkilöstökulut	431 109,35	519 210,00	431 109,35	519 210,00
Poistot	2 316,72	1 860,81	2 316,72	1 860,81
Muut kulut	335 127,55	284 714,62	341 091,05	287 329,96
	-718 038,54	-788 482,86	-689 990,04	-757 096,20
Keskustoimistopalvelujen jäämä	-1 997 327,26	-1 999 862,64	-1 978 875,61	-1 982 796,66
Koulutustoiminta				
Tuotot	52 134 548,58	48 016 596,38	52 187 872,46	48 066 898,02
Henkilöstökulut	31 714 301,36	30 920 806,18	31 714 301,36	30 920 806,18
Poistot	3 220 805,23	3 010 462,63	3 220 805,23	3 010 462,63
Muut kulut	13 101 113,97	13 148 477,72	13 139 179,66	13 167 635,35
	4 098 328,02	936 849,85	4 113 586,21	967 993,86
Työkeskukset				
Tuotot	1 554 557,15	1 415 270,80	1 610 957,15	1 489 910,80
Henkilöstökulut	844 310,00	829 052,55	844 310,00	829 052,55
Poistot	11 079,99	12 706,03	11 079,99	12 706,03
Muut kulut	585 313,08	529 389,47	614 893,69	557 885,37
	113 854,08	44 122,75	140 673,47	90 266,85
Työläyritykset				
Tuotot	361 162,32	554 272,87	0,00	0,00
Henkilöstökulut	297 478,33	339 606,49	0,00	0,00
Poistot	10 351,88	13 689,98	0,00	0,00
Muut kulut	46 840,35	225 553,38	0,00	0,00
	-104 934,55	-24 576,98	0,00	0,00
Kulujäämä	2 109 920,29	-1 043 467,02	2 275 384,07	-924 535,95
Varainhankinta				
Keräystoiminta				
Jäsenmaksut	298 147,23	335 859,33	298 147,23	335 859,33
Tuotot	1 665 589,47	1 056 598,05	1 665 589,47	1 056 598,05
Henkilöstökulut	107 526,77	64 008,61	107 526,77	64 008,61
Poistot	0,00	0,00	0,00	0,00
Muut kulut	375 392,97	388 074,37	375 392,97	368 074,37
	1 480 816,96	960 374,40	1 480 816,96	960 374,40
Liiketoiminta				
Liikevaihto	2 845 519,18	2 700 057,56		
Henkilöstökulut	779 022,95	744 504,87		
Poistot	114 092,44	28 036,41		
Muut kulut	1 604 306,84	1 328 930,64		
	348 096,95	598 585,64		
Sijoitus- ja rahallustoiminta				
Tuotot	2 463 022,91	4 976 080,09	3 189 585,28	5 837 802,95
Kulut	1 603 282,59	2 814 015,47	1 749 480,48	3 813 320,01
	859 740,32	2 162 064,62	1 440 104,80	2 024 482,94
Yleisavustukset				
STEA toiminta-avustus	982 370,00	965 000,00	982 370,00	965 000,00
	982 370,00	965 000,00	982 370,00	965 000,00
Tilinpäätössiirto				
Rahaston muutos	-851 115,83		-851 115,83	
Tilikauden yli-/alijäämä	4 929 828,69	3 642 557,64	5 327 580,00	3 025 321,39

T A S E

VASTAAVAA	Konserni 31.12.2019	Konserni 31.12.2018	Emoyhteisö 31.12.2019	Emoyhteisö 31.12.2018
PYSYVÄT VASTAAVAT				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	34 549,47	46 629,50	34 549,47	46 629,50
Muut pitkävaikuttiset menot	767 265,81	55 125,46	763 861,84	37 771,24
	801 815,28	101 754,96	798 411,31	84 400,74
Aineelliset hyödykkeet				
Maa-alueet	1 916 822,93	1 898 356,39	1 908 242,23	1 898 356,39
Rakennukset	31 802 976,51	30 536 610,17	29 801 480,77	30 536 610,17
Koneet ja kalusto	3 359 780,11	2 461 310,11	2 838 914,62	2 348 392,77
Ennakkomaksut ja keskeneräiset rakennukset	696 067,59	553 648,84	696 067,59	513 962,24
Muut aineelliset hyödykkeet	14 227,78	17 948,01		
	37 789 854,92	35 467 873,52	35 244 705,21	35 297 321,57
Sijoitukset				
Osuudet saman konsernin yrityksissä	2 111 139,08	2 150 220,16	2 240 935,06	2 234 516,16
Saamiset saman konsernin yrityksissä	124 406,81	1 359 406,81	2 993 768,58	1 981 268,58
Osuudet omistusyhteyksyrityksissä	4 676,97	4 676,97	4 676,97	4 676,97
Saamiset omistusyhteyksyrityksissä	217 203,70	217 203,70	217 203,70	217 203,70
Muut osakkeet ja osuudet	961 775,41	1 006 775,41	961 775,41	1 006 775,41
Muut saamiset				
	3 419 201,95	4 738 283,05	6 418 359,72	5 444 440,82
VAIHTUVAT VASTAAVAT				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	45 309,66	99 456,55	43 776,00	44 116,64
Keskeneräiset tuotteet	17 177,09	803,20		
Valmiit tuotteet	22 091,51	13 058,79		
	84 578,26	113 318,54	43 776,00	44 116,64
Saamiset				
Pitkäaikaiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset	2 204 076,48		2 204 076,48	
	2 204 076,48		2 204 076,48	
Lyhytaikaiset				
Myyntisaamiset	1 818 419,16	558 762,92	1 699 053,90	408 263,65
Saamiset saman konsernin yrityksissä	51 212,71	55 369,38	436 368,44	378 142,42
Lainasaamiset				
Muut saamiset	37 582,32		37 582,32	
Siirtosaamiset	1 812 004,43	1 285 239,24	1 771 957,47	1 214 755,81
	3 719 198,62	1 899 371,54	3 944 942,13	2 001 161,88
Rahoitusarvopaperit				
Osakkeet ja osuudet	211 731,04	153 530,25	211 731,04	153 530,25
Muut rahoitusarvopaperit	2 000,00		2 000,00	
	213 731,04	153 530,25	213 731,04	153 530,25
Rahat ja pankkisaamiset	7 429 100,04	6 196 354,88	7 355 066,07	6 194 754,88
	55 661 556,49	46 670 486,74	56 223 087,96	49 219 726,78
VASTATTAVAA				
	Konserni 31.12.2019	Konserni 31.12.2018	Emoyhteisö 31.12.2019	Emoyhteisö 31.12.2018
OMA PÄÄOMA				
Vapaa oma pääoma				
Oma pääoma 1.1.	40 672 679,37	37 030 121,83	40 848 402,89	37 823 081,50
Tilikauden yli-/alijäämä	4 929 828,69	3 642 557,64	5 327 560,00	3 025 321,39
	45 602 508,06	40 672 679,47	46 176 962,89	40 848 402,89
SIDOTUT RAHASTOT	891 620,75	53 504,92	891 620,75	53 504,92
PAKOLLISET VARAUKSET	85 670,00	88 725,00	85 670,00	88 725,00
VIERAS PÄÄOMA				
Pitkääkertainen				
Lainat rahoituslaitoksilta				
Lyhytaikainen				
Lainat rahoituslaitoksilta		428 571,41		428 571,41
Saadut ennakot	611,00			
Ostovelat	3 015 644,46	2 077 879,82	2 860 943,28	1 963 733,64
Velat saman konsernin yrityksille	529 612,42	470 626,36	840 555,31	1 119 983,26
Muut lyhytaikaiset velat	821 687,54	847 724,77	769 688,32	815 852,89
Siirtovelat	4 714 202,28	4 030 774,99	4 698 627,41	3 900 952,77
	9 081 787,68	7 855 577,35	9 069 814,32	8 229 093,97
	55 661 556,49	46 670 486,74	56 223 087,96	49 219 726,78

RAHOITUSLASKELMA
1.000 €

	KONSERNI		EMOYHTEISÖ	
	2019	2018	2019	2018
Varsinainen toiminta				
Kassaanmaksut	52 333	51 113	52 054	50 664
Kassastamaksut	-49 511	-49 384	-48 556	-48 631
Varsinaisen toiminnan kassavirta	2 822	1 728	3 498	2 033
Varainhankinnan rahavirta	1 975	1 445	1 584	819
Maksetut korot	-1	-2	-1	-2
Saadut yleisavustukset	982	965	982	965
	5 778	4 136	6 064	3 814
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin	-6 994	-3 275	-4 472	-3 199
Investoinnit rahoitusarvopapereihin	-60			
Lainasaamisten takaisinmaksut	4	32		41
Aineellisten hyödykkeiden luovutustulot		4 205	70	4 205
Saadut korot	106	70	69	70
Muut sijoitus- ja rahoitustoiminnan tulot	69	844	1 999	1 455
Maksut muista sijoitus- ja rahoitustoiminnan kuluista	1 272	-2 235	-1 661	-2 307
Luovutustulot muista sijoituksista	-1 028	0	1 007	0
Myydyt tytäryhtiöosakkeet	1 052		1 246	
Sijoitusten myynnit	1 306			
	-4 272	-359	-4 136	266
Rahoituksen rahavirta				
Lainojen nostot				
Lainojen takaisin maksut	-273	-2 600	-767	-2 893
	-273	-2 600	-767	-2 893
Rahavirrat yhteensä	1 233	1 178	1 160	1 187
Rahavarat tilikauden alussa	6 196	5 019	6 195	5 007
Tilikauden rahavirrat	1 233	1 178	1 160	1 187
Rahavarat tilikauden lopussa	7 429	6 196	7 355	6 195

TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

TILINPÄÄTÖKSEN LAADINTAPERIAATTEET

Konserniyritykset

Hengitysliitto ry muodostaa konsernin, johon kuuluvat emoyhtiön lisäksi tytäryhtiöt Hengitysliiton Palvelut Oy, Kovak Oy, Luovi Areena Oy, TaitoReitti Oy ja Kiinteistö Oy Oltermannintie 8 sekä kaksi asuntolainoitettua vuokratiloyhtiötä eri paikkakunnilla: Kiinteistö Oy Myllypadontie 3 Helsingissä ja Kiinteistö Oy Puijonkartano Kuopiossa. Kuopiossa sijaitsevasta Kiinteistö Oy Kuopion Ilmarisentie 11 ja Oulussa sijaitsevasta Kiinteistö Oy Oulunkoski -nimisestä yhtiöstä Hengitysliitto ry luopui tilikauden aikana. Hengitysliitto ry hankki tilikauden aikana Luovi Areena Oy:n koko osakekannan.

Kiinteistö Oy Oltermannintie 8 omistaa tilat, jossa liiton keskustoimisto sijaitsee. Liiton omistusosuus yhtiöstä on 53,5 % ja Suomen Sydänliiton omistaa loppuosan. Yhtiö on keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö, jonka hoitokulut on katettu vastikkeilla. Asuntolainoitettut kiinteistöosakeyhtiöt ovat kattaneet hoito- ja lainakulunsa vastikkeilla, eikä niillä ole ollut luonteensa mukaisesti pitemmällä aikavälillä tulosvaikutusta.

Lohjalla toimiva sosiaalinen yritys Kovak Oy on kokonaan Hengitysliiton omistama. Hengitysliiton omistama TaitoReitti Oy harjoittaa Oulussa ravintola-, kokous- ja majoitustoimintaa. Suomen Sisäilmakeskus Oy:n liiketoiminta myytiin 31.10.2017 ja samassa yhteydessä yhtiön nimeksi muutettiin Hengitysliito Palvelut Oy. Hengitysliiton omistusosuus ja äänivalta yhtiöstä on 100%. Luovi Areena Oy on kiinteistöyhtiö, joka omistaa Oulussa Hengitysliiton omistamalla tontilla sijaitsevan liikuntahallirakennuksen.

Konsernitilinpäätöksen laskentaperiaatteet

Konsernitilinpäätös on laadittu hankintamenomenetelmällä. Konsernitilinpäätös sisältää emoyhtiön lisäksi sosiaalisten yritysten lainsäädäntöä noudattavan tytäryhtiön Kovak Oy:n sekä Luovi Areena Oy:n, Hengitysliiton Palvelut Oy:n ja TaitoReitti Oy:n.

Muita konserniyhtiöitä ei ole yhdistelty konsernitilinpäätökseen, koska em. kiinteistöyhtiöillä ei ole olennaista merkitystä konsernin tulokseen ja taloudelliseen asemaan.

Konsernin tuloslaskelmassa varsinainen toiminta on jaoteltu toiminnanaloittain ja toiminnanalojen väliset veloitukset on eliminoitu.

Osuudet omistusyhteisyrityksissä

Hengitysliitolla on yksi omistusyhteisyritys, Kiinteistö Oy Tuusulan Silmu. Omistusyhteisyritys on kiinteistöosakeyhtiö, jonka kulut on katettu vastikkeilla ja vuokrilla. Sillä ei ole ollut pitemmällä aikavälillä tulosvaikutusta. Kiinteistö Oy Tuusulan Silmu on asuntolainoitettu vuokratiloyhtiö.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Tuloslaskelman ja taseen eräiden kohtien sisältö

Tuloslaskelmassa ei esitetä Hengitysliitto ry:n eri toiminnanalojen välisiä ja siten liiton sisäisiä eriä. Konsernituloslaskelmassa ei esitetä emoyhteisön ja konsernitilinpäätökseen yhdisteltävien (Hengitysliiton Palvelut Oy, Kovak Oy, Luovi Areena Oy ja TaitoReitti Oy) yhtiöiden välisiä tapahtumia.

Hallinto -kohdassa on esitetty liittovaltuuston ja -hallituksen kulut, keskustoimiston toimitilakulut ja mm. liiton ylimmän johdon kulut.

Avustukset

Stean myöntämät avustukset on kirjattu seuraavasti.

- Stean toiminta-avustus on esitetty tuloslaskelmassa järjestökaavan mukaisesti yleisavustuksissa
- Stean kohdennettu toiminta-avustus on esitetty ao. toimialan tuotoissa
- Stean projektiavustukset on tuloutettu kunkin projektin tuotoiksi

Arvostusperiaatteet

Pienhankinnat kirjataan tilikauden kuluksi. Pysyvien vastaavien arvostusperiaatteet ovat pääsääntöisesti seuraavat:

- aineettomiin hyödykkeisiin aktivoiduista atk-ohjelmista ja muista pitkävaikutteisista menoista tasapoisto 25 %
- uusista rakennuksista tasapoisto 5 %
- peruskorjausmenoista tasapoisto 10-20 %
- koneista ja kalustosta tasapoisto 25 %

Liitetietojen ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat sisältävät keskeneräisten töiden ja rakennusten arvot.

Varainhankinta

Keräystoiminta

Tilikauden varainhankinnan tuotot muodostuivat pääasiassa jäsenmaksutuotoista, arpojen myyntituotoista sekä keräystuotoista. Tilikauden varainhankinnan merkittävimmät kulut aiheutuivat henkilöstökuluista ja palkinto-, posti- ja painatuskuluista sekä muista palveluista. Mahdolliset testamenttilahjoitukset kirjataan varainhankinnan tuotoksi elleivät ne ole tiettyyn käyttötarkoitukseen sidottuja. Siinä tapauksessa ne kirjataan taseen sidottuihin rahastoihin.

Liiketoiminta

Hengitysliitto yhtiöitti Mikkeliissä ja Oulussa toimivat hotelli-ravintolansa niin, että ne aloittivat toimintansa tilikaudella 2016. Tilikaudella 2017 liitto luopui Mikkeliissä toimivasta Anttolanhovi Oy:stä. Koska hotelli-

ravintolatoiminta ei ole liiton varsinaista toimintaa, toimialan tuotot ja kulut esitetään varainhankinnan ryhmässä kohdassa Liiketoiminta. Myös kiinteistöyhtiö Luovi Areena Oy:n tuotot ja kulut esitetään kohdassa Liiketoiminta.

Varaston arvostusperiaatteet

- Hotelli-ravintolan kioski- sekä ruoka-ainevarastot on arvostettu hankintahintaansa
- Ammattiopisto Luovin varasto katetaan valtionosuuksilla ja se on kirjattu kuluksi
- Työkeskusten varastot on kirjattu hankintahintaan
- Konsernitilinpäätöksen vaihto-omaisuudessa ovat emoyhtiön ja tytäryhtiöiden aineet ja tarvikkeet sekä tytäryhtiöiden keskeneräiset ja valmiit tuotteet, jotka on arvostettu hankintahintaan tai sitä alhaisempaan todennäköiseen myyntihintaan

Varaukset

Varauksiin on merkitty vastaisuudessa aiheutuvat menot, joiden toteutumista on pidettävä varmana tai todennäköisenä ja jotka kohdistuvat päätyneeseen tai aikaisempaan tilikauteen. Menojen täsmällistä määrää tai toteutumisajankohtaa ei tiedetä.

Ammattiopisto Luovin toimintaan saadut valtionosuudet

Opetustoimintaan saatujen valtionosuuksien se määrä, joka on ylittänyt opetustoiminnan kunkin vuoden käyttömenojen määrän, on tilikauteen 2017 asti kirjattu taseen erityisopetusrahastoon. Valtionosuuden alittaessa käyttömenojen määrän on rahaston arvoa vastaavasti pienennetty. Tilikaudella 2018 rahasto on purettu edellisten tilikausien ylijäämään. Tilikaudesta 2018 lähtien opetustoiminnan tilikauden yli-/alijäämä esitetään liiton tilikauden yli-/alijäämässä.

Arvonlisäveron käsittely Ammattiopisto Luovin toiminnassa

1.1.2018 voimaan tulleen uuden rahoituslain myötä yksityisten ammatillisen koulutuksen järjestäjien valtionosuusrahoitteisen koulutustoiminnan kulujen ja investointien sisältämät arvonlisäverot korvataan valtionosuudessa ns. euro-eurosta-periaatteella. Luovin toiminnassa valtionosuustulot on esitetty tilikaudella 2018 arvonlisäverokompensaation osalta nettona (arvonlisäverokompensatio vähennettynä valtionosuusrahoitteisen koulutustoiminnan toiminta- ja investointikulujen arvonlisäveroilla) ja muut toimintakulut sekä investointikulut (koulutustoiminnan osalta) on esitetty arvonlisäverottomina kuluina.

Tilikaudella 2019 edellä mainittua kirjaamistapaa on muutettu. Tilikauden arvonlisäverot on käsitelty nettona ja tilinpäätökseen on kirjattu arvonlisäkompensaationsaataavaksi tilikaudella 2019 maksetut arvonlisäverot. Liitolle vuonna 2019 maksettu arvonlisäverokompensatio, joka perustuu vuoden 2017 maksettuihin arvonlisäveroihin, on kirjattu tilikauden 2019 tuotoksi. Kirjaamistavan muutoksesta johtuen tilikauden 2019 tuloksessa on kyseisenä vuonna maksetun arvonlisäverokompensaation verran enemmän tuloja kuin olisi tilanteessa, jossa arvonlisäverokompensatio olisi aikanaan, tässä tapauksessa vuonna 2017, kirjattu saamiseksi. Tilinpäätökseen kirjatut arvonlisäverokompensaationsaatava saadaan vuonna 2021.

Vastuut ja vastuusitoumukset

Leasing- ja vuokravastuut

Leasing-vastuut sisältävät Hengitysliiton toimintaansa varten pitkäaikaisilla vuokrasopimuksilla vuokraamaa kalustoa tai koneiden ja laitteiden leasingsopimuksia.

Muut vastuusitoumukset

Tilikauden muissa vastuissa on esitetty liiton vuokravastuut.

**OMAISUUS, JONKA HANKKIMISEKSI ON SAATU RAY-AVUSTUSTA JA VALTIONOSUUTTA
PALAUTUSEHDON** (palautusvelvoite valtionosuuden osalta 15 v ja RAY-avustusten osalta 20 v)

		hankinta- arvo 1 000 €	RAY- avustus %	vuonna	valtion- osuus %	vuonna
Luovi Liperin kuntotalon peruskorjaus, vaihe I ja II	**	1 262	58	1998-00		
Luovi Liperin kuntotalon peruskorjaus, vaihe II, osa I		993	63	2000-01		
Verve Oulun Lasaretinsaaren rakennukset	**	16 201	49	2000-03		
Luovi Liperin kuntotalon peruskorjaus, vaihe II, osa II	**	5 647	48	2003-07		
Luovi Oulun K1- ja K2-rakennusten	***	3 329			29	2005

**/RAY-avustus rakennusten hankinta-arvosta ilman tonttia

***/valtionapu rakennusten hankinta-arvosta ilman tonttia

Esittämistapa perustuu siihen, että mikäli kiinteistöjä myytäisiin, palautus RAY:lle ja valtiolle olisi niiden hankinta-arvon avustusta vastaava prosenttiosuus myyntihinnasta.

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT
KOKONAISTUOTOT JA -KULUT

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtelö 2019	Emoyhtelö 2018
Kokonaisluotot	63 867 405,85	61 016 855,94	61 531 012,60	58 782 192,01
Kokonaiskulut	58 937 577,16	57 373 298,34	58 203 452,60	55 756 870,62
Ylijäämä/alijäämä	4 929 828,69	3 642 557,60	5 327 560,00	3 025 321,39

HENKILÖSTÖ

	2019	2018	2019	2018
	781	842	752	812

HENKILÖSTÖKULUT

	2019	2018	2019	2018
Palkat ja palkkiot	29 802 223,16	28 588 213,38	28 883 211,17	27 660 295,03
Eläkekulut	5 057 356,24	5 181 498,13	4 914 866,02	5 046 193,28
Muut henkilösivukulut	955 166,09	1 041 206,13	940 067,02	1 020 317,97
Yhteensä	35 814 745,49	34 810 917,64	34 738 244,21	33 726 806,28

Palkat ja palkkiot hallituksen ja liittovaltuuston jäsenille sekä toiminnanjohtajalle ja toimitusjohtajille

	284 209,40	313 588,51	140 285,56	141 386,94
--	------------	------------	------------	------------

VARAINHANKINNAN KERÄYSTOIMINTAAN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtelö 2019	Emoyhtelö 2018
Keräystoiminta				
Jäsenmaksut	298 147,23	335 859,33	298 147,23	335 859,33
Tuotot				
Arpojen myyntitulot	304 248,50	321 660,76	304 248,50	321 660,76
Keräystulot ja lahjoitukset	238 394,96	246 520,21	238 394,96	246 520,21
Muut myyntitulot ja tuotot	1 122 946,01	488 417,08	1 122 946,01	488 417,08
	1 665 589,47	1 056 598,05	1 665 589,47	1 056 598,05
Henkilöstökulut	107 526,77	64 008,61	107 526,77	64 008,61
Polstot				
Muut kulut				
Postikulut	123 292,58	99 552,14	123 292,58	99 552,14
Palmatukset	52 075,80	46 431,62	52 075,80	46 431,62
Palkinnot	130 242,16	90 841,16	130 242,16	90 841,16
Muut toimintakulut	69 782,43	131 249,45	69 782,43	131 249,45
	375 392,97	368 074,37	375 392,97	368 074,37
	1 480 816,96	960 374,40	1 480 816,96	960 374,40

SUJOITUS- JA RAHOITUSTOIMINTA

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhtelö 2019	Emoyhtelö 2018
Tuotot				
Samen konsernin yrityksiltä korkotuotot	11 944,80	28 900,81	44 173,34	37 230,58
Korko- ja rahoitustuotot muilla	28 445,91	4 344,06	22 784,97	33 379,14
Vuokratuotot	1 306 323,11	829 296,53	1 953 006,27	1 349 710,47
Muut tuotot	1 116 309,09	4 113 538,69	1 169 620,70	4 417 482,76
	2 463 022,91	4 976 080,09	3 189 585,28	5 637 802,95
Kulut				
Korko- ja rahoituskulut muille	-34 491,27	38 913,01	53 788,36	1 036 913,01
Polstot ja arvonalennukset	574 959,97	515 806,27	574 959,97	515 806,27
Kilinteistöjen ylläpitokulut	949 935,01	763 432,34	1 007 471,67	763 432,34
Muut kulut	112 878,88	1 495 863,85	113 310,48	1 497 168,39
	1 603 282,59	2 814 015,47	1 749 480,48	3 813 320,01

**TASEEN VASTAAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT
PYSYVÄT VASTAAVAT**

Aineettomat hyödykkeet	Konserni		Emoyhteisö		Yhteensä	
	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäval- kuttiset menot	Aineettomat oikeudet	Muut pitkäval- kuttiset menot	Yhteensä	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	2 080 959,35	1 392 294,06	3 473 263,41	2 029 571,75	1 161 016,38	3 190 588,13
+Lisäykset tilikaudella	41 057,79	4 750,04	45 807,83	41 057,79		41 057,79
-Vähennykset tilikaudella			0,00			0,00
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)			0,00			0,00
Hankintameno 31.12.	2 122 017,14	1 397 044,10	3 519 061,24	2 070 629,54	1 161 016,38	3 231 645,92
-Kertyneet poistot 1.1.	2 066 189,67	1 293 298,57	3 359 488,24	2 014 802,07	1 079 018,92	3 093 820,99
-Tilikauden poistot	9 197,97	48 622,07	57 820,04	9 197,97	44 226,22	53 424,19
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	46 629,50	55 125,46	101 764,96	46 629,50	37 771,24	84 400,74
Hankintameno 1.1.2019	2 122 017,14	1 397 044,10	3 519 061,24	2 070 629,54	1 161 016,38	3 231 645,92
+Lisäykset tilikaudella	3 108,45	787 074,59	790 183,04	3 108,45	787 074,59	790 183,04
-Vähennykset tilikaudella		9 333,44	9 333,44			0,00
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)			0,00			0,00
Hankintameno 31.12.	2 125 125,59	2 174 785,25	4 299 910,84	2 073 737,99	1 948 090,97	4 021 828,96
-Kertyneet poistot 1.1.	2 076 387,64	1 341 018,64	3 417 306,28	2 024 000,04	1 123 245,14	3 147 245,18
-Tilikauden poistot	15 168,48	65 600,65	80 769,13	15 168,48	60 983,99	76 172,47
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	34 549,47	767 265,96	801 815,43	34 549,47	763 861,84	798 411,31

**Aineelliset hyödykkeet
Konserni**

Aineelliset hyödykkeet Konserni					Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	Yhteensä
	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet		
Hankintameno 1.1.2018	2 050 403,42	80 795 707,99	31 559 209,03	801 044,47	10 678 741,04	125 885 105,95
+Lisäykset tilikaudella	9 965,78	705 570,03	1 984 244,97	1 818,18	547 859,34	3 229 458,30
-Vähennykset tilikaudella	155 326,76	10 399,96	1 523,38			167 250,10
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)		10 672 951,54			-10 672 951,54	0,00
Hankintameno 31.12.	1 905 042,44	92 163 829,60	33 521 930,62	802 862,65	553 648,84	128 947 314,15
-Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	5 048,65	59 025 530,30	30 143 670,59	780 448,96	0,00	89 954 698,51
-Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	1 637,40	2 601 689,13	916 949,92	4 465,68		3 524 742,13
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 898 356,39	30 536 610,17	2 461 310,11	17 948,01	553 648,84	35 467 873,51
Hankintameno 1.1.2019	1 905 042,44	92 163 829,60	33 521 930,62	802 862,65	553 648,84	128 947 314,15
+Lisäykset tilikaudella	20 103,84	3 589 896,69	1 891 608,24	745,45	696 067,59	6 188 421,81
-Vähennykset tilikaudella			22 485,96		1 137,50	23 623,46
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)		433 474,66	119 036,68		-552 511,34	0,00
Hankintameno 31.12.	1 925 146,28	96 187 200,95	35 510 089,58	803 608,10	696 067,59	135 122 112,50
-Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	6 686,06	61 627 219,43	31 060 620,61	784 914,64	0,00	93 479 440,64
-Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	1 637,40	2 757 005,01	1 089 708,96	4 465,68		3 852 817,05
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 916 822,82	31 802 976,51	3 359 760,11	14 227,78	696 067,59	37 789 864,81

**Aineelliset hyödykkeet
Emoyhteisö**

Aineelliset hyödykkeet Emoyhtälö					Ennakkomaksut ja keskenkäiset hankinnat	
	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	2 048 766,02	80 383 744,12	30 426 214,80	780 448,96	10 672 951,54	124 312 125,44
+Lisäykset tilikaudella	9 965,78	705 570,03	1 928 493,78		513 982,24	3 157 991,83
-Vähennykset tilikaudella	155 326,76	10 399,96	1 523,38			167 250,10
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)		10 672 951,54			-10 672 951,54	0,00
Hankintameno 31.12.	1 903 405,04	91 751 865,73	32 353 185,20	780 448,96	513 982,24	127 302 867,17
-Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	3 411,25	58 613 566,43	29 120 707,41	780 448,96		88 518 134,04
-Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	1 637,40	2 601 689,13	884 085,02			3 487 411,55
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	1 898 356,39	30 536 610,17	2 348 392,78	0,00	513 982,24	35 297 321,57
Hankintameno 1.1.2019	1 903 405,04	91 751 865,73	32 353 185,20	780 448,96	513 982,24	127 302 867,17
+Lisäykset tilikaudella	11 523,24	1 654 477,29	1 419 442,46		696 067,59	3 681 510,58
-Vähennykset tilikaudella					1 137,50	1 137,50
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)		433 474,66	79 350,08		-512 824,74	0,00
Hankintameno 31.12.	1 914 928,28	93 739 817,68	33 851 977,74	780 448,96	696 067,59	130 983 240,25
-Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	5 048,65	61 215 255,56	30 004 792,43	780 448,96		92 005 546,59
-Tilikauden poistot ja arvonalentumiset	1 637,40	2 723 081,35	1 008 270,69			3 732 989,44
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	1 908 242,23	29 801 480,77	2 838 914,63	0,00	696 067,59	35 244 705,21

**Sijoitukset
Konserni**

	Osuudet saman konsernin yhtiöissä		Saamiset saman konsernin yhtiöissä		Osuudet omistusyhtey- s-yhtiöissä		Saamiset omistusyhtey- s-yhtiöissä		Muut osakkeet ja osuudet		Muut saamiset		Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	2 150 220,16	1 359 406,81	4 676,97	217 203,70	1 863 942,80		45 310,00				0,00		5 595 450,44
+Lisäykset tilikaudella													45 310,00
-Vähennykset tilikaudella													0,00
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)													0,00
Hankintameno 31.12.	2 150 220,16	1 359 406,81	4 676,97	217 203,70	1 809 252,80						0,00		5 640 760,44
-Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	902 477,39						0,00		902 477,39
-Tilikauden poistot ja arvonalentumiset													0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	2 150 220,16	1 359 406,81	4 676,97	217 203,70	1 006 775,41						0,00		4 738 283,05
Hankintameno 1.1.2019	2 150 220,16	1 359 406,81	4 676,97	217 203,70	1 909 252,80						0,00		5 640 760,44
+Lisäykset tilikaudella													0,00
-Vähennykset tilikaudella	39 081,10	1 235 000,00			45 000,00								1 319 081,10
Siirrot erien välillä (lis.+/väh.-)													0,00
Hankintameno 31.12.	2 111 139,06	124 406,81	4 676,97	217 203,70	1 864 252,80						0,00		4 321 679,34
-Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	902 477,39						0,00		902 477,39
-Tilikauden poistot ja arvonalentumiset													0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	2 111 139,06	124 406,81	4 676,97	217 203,70	961 775,41						0,00		3 419 201,95

**Sijoitukset
Emoyhteisö**

	Osuudet saman konsernin yhtiöissä	Saamiset saman konsernin yhtiöissä	Osuudet omistusyhteis- yhtiöissä	Saamiset omistusyhteis- yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Muut saamiset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	2 432 516,16	2 679 268,58	4 676,97	217 203,70	1 863 942,80	0,00	7 197 608,21
+Lisäykset tilikaudella					45 310,00		45 310,00
-Vähennykset tilikaudella	198 000,00						198 000,00
Siirrot erien välillä (lis.+väh.-)							0,00
Hankintameno 31.12.	2 234 516,16	2 679 268,58	4 676,97	217 203,70	1 909 252,80	0,00	7 044 918,21
-Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.	0,00	0,00	0,00	0,00	902 477,39	0,00	902 477,39
-Tilikauden poistot ja arvon alentumiset		698 000,00					698 000,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	2 234 516,16	1 981 268,58	4 676,97	217 203,70	1 006 775,41	0,00	5 444 440,82
Hankintameno 1.1.2019	2 234 516,16	2 679 268,58	4 676,97	217 203,70	1 909 252,80	0,00	7 044 918,21
+Lisäykset tilikaudella	45 500,00	2 247 500,00					2 293 000,00
-Vähennykset tilikaudella	39 081,10	1 235 000,00			45 000,00		1 319 081,10
Siirrot erien välillä (lis.+väh.-)							0,00
Hankintameno 31.12.	2 240 935,06	3 691 768,58	4 676,97	217 203,70	1 864 252,80	0,00	8 018 837,11
-Kertyneet poistot ja arvon alentumiset 1.1.	0,00	698 000,00	0,00	0,00	902 477,39	0,00	1 600 477,39
-Tilikauden poistot ja arvon alentumiset							0,00
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	2 240 935,06	2 993 768,58	4 676,97	217 203,70	961 775,41	0,00	6 418 369,72

Sijoituksissa olevat saamiset saman konsernin yhtiöissä ja omistusyhteisyytiöissä ovat pitkäaikaisia lainasaamisia.

VAIHTUVAT VASTAAVAT

Lyhytaikaiset saamiset

	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhteisö 2019	Emoyhteisö 2018
Saamiset saman konsernin yhtiöistä				
Myyntisaamiset	1 212,71	9 369,38	271 978,54	82 142,42
Siirtosaamiset			14 389,90	
Muut saamiset	50 000,00	46 000,00	150 000,00	296 000,00
	51 212,71	55 369,38	436 368,44	378 142,42

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	2019	2018	2019	2018
Opetusministeriöliää saamiset				
Jaksotellut avustukset	507 639,89	198 083,27	507 639,89	198 083,27
Muut siirtosaamiset	1 304 364,54	1 087 155,97	1 264 317,58	1 016 672,54
	1 812 004,43	1 285 239,24	1 771 957,47	1 214 755,81

Rahoitusarvopaperit

	2019	2018	2019	2018
Jälleenhankintahinta	222 775,80	154 281,41	222 775,80	154 281,41
Kirjanpitoarvo	211 731,04	151 530,25	211 731,04	151 530,25
Erotus	11 044,76	2 751,16	11 044,76	2 751,16

Rahoitusarvopaperit ovat julkisesti noteerattuja rahoitusarvopapereita sekä muita likvidejä sijoituksia.

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMA PÄÄOMA	Konserni 2019	Konserni 2018	Emoyhteisö 2019	Emoyhteisö 2018
Oma pääoma 1.1.	40 672 679,44	37 030 121,84	40 848 402,89	37 823 081,50
Tilikauden yli-/alijäämä	4 929 828,89	3 642 557,60	5 327 560,00	3 025 321,39
	<u>45 602 508,33</u>	<u>40 672 679,44</u>	<u>46 175 962,89</u>	<u>40 848 402,89</u>

Vertailuvuoden tiedot on muutettu vastaamaan nykyistä esittämistapaa.

SIDOTUT RAHASTOT	2019	2018	2019	2018
Testamenttirahasto, hengityssairaiden kuntoutus	40 504,92	53 504,92	40 504,92	53 504,92
Testamenttirahasto, hengityssairauksien tutkimus ja kuntoutus	851 115,83		851 115,83	
	<u>891 620,75</u>	<u>53 504,92</u>	<u>891 620,75</u>	<u>53 504,92</u>

PAKOLLISET VARAUKSET	2019	2018	2019	2018
Eläkevastuu	85 670,00	88 725,00	85 670,00	88 725,00
	<u>85 670,00</u>	<u>88 725,00</u>	<u>85 670,00</u>	<u>88 725,00</u>

VIERAS PÄÄOMA

Lyhytaikaiset velat	2019	2018	2019	2018
Velat saman konsernin yrityksille				
Ostovelat	510,00	313,00	37 242,07	12 703,13
Siirtovelat	8 011,62	7 550,13	15 088,09	7 550,13
Muut velat	521 090,80	462 763,23	788 225,15	1 099 730,00
	<u>529 612,42</u>	<u>470 626,36</u>	<u>840 555,31</u>	<u>1 119 983,26</u>

Siirtovelkoihin kuuluvat olennaiset erät	2019	2018	2019	2018
Henkilöstökuluihin liittyvät	3 444 276,44	3 277 638,12	3 328 733,55	3 147 815,90
Korot		2 264,33		2 264,33
Jaksoitetut avustukset	936 291,81	39 474,75	936 291,81	39 474,75
Muut siirtovelat	333 634,01	711 397,79	333 602,04	711 397,79
	<u>4 714 202,26</u>	<u>4 030 774,99</u>	<u>4 598 627,41</u>	<u>3 900 952,77</u>

KONSERNIN JA EMOYHTEISÖN ANNETUT VAKUUDET, VASTUUSITOUMUKSET JA MUUT VASTUUT

	2019	2018
Lainat ja tililuottolimiitit, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä ja pantteja		
Rahallistolainat	0,00	428 571,41
Tililuottolimiitti	500 000,00	500 000,00
Annetut panttikirjat maa-alueisiin ja rakennuksiin	11 000 000,00	19 000 000,00
Leasing-vastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	30 839,10	22 359,32
Myöhemmin maksettavat	32 730,10	48 626,98
	<u>63 569,20</u>	<u>70 986,30</u>
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 976 498,26	1 787 958,75
Myöhemmin maksettavat	13 341 546,85	11 063 548,99

Arvonlisäveron palautusvastuu

Vertailuvuoden luvut muutettu vastaamaan nykyistä esittämistapaa.

TILINTARKASTAJAN PALKKIOT	Konserni 2019	2018	Emoyhteisö 2019	2018
Tilintarkastus	30 758,39	32 130,53	27 813,70	26 074,74
Tilintarkastuslain 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin toimeksiantoihin	6 400,88	12 025,90	6 400,88	12 025,90
Veroneuvonta	2 493,38	21 553,86	2 493,38	21 553,86
Muut palvelut	4 908,97		4 908,97	
	<u>44 561,62</u>	<u>65 710,29</u>	<u>41 616,93</u>	<u>59 654,50</u>

KANSIYHTIYKSET

Yhtiö	Kirjasto	Omakassa	Ennustettu omistusosuus	Tuotto 2018	Oma pääoma 2018
Kansio Oy Mäntymäki 3	Kansio	2855	82,6 %	31 608,40	17 790,30
Kansio Oy Oulussa 3	Kansio	2135/4762	82,6 %	47 614,44	6 551 091,47
Kansio Oy Kumpulampi	Kansio	38	82,6 %	20,30	6 152,68

Yhteistyössä toimittavat yhtiöt

Yhtiö	Kirjasto	Omakassa	Ennustettu omistusosuus
Kansio Oy Mäntymäki Oy	Kansio	100/100	100,0 %
Kansio Oy	Kansio	88/88	100,0 %
Kansio Oy	Kansio	1000/1000	100,0 %
Kansio Oy	Kansio	9000/9000	100,0 %

OSAKKUSYHTIYKSET

Yhtiö	Kirjasto	Omakassa	Ennustettu omistusosuus	Tuotto 2018	Oma pääoma 2018
Kansio Oy Tunturi Oy	Kansio	1253/2562	43,8 %	1,23	631 438,12

MUUT OSAAKSET JA OSUOET

Yhtiö	Kirjasto	Omakassa	Ennustettu omistusosuus	Tuotto 2018	Oma pääoma 2018
Oy Kansio Oy 20	Kansio	1150/5000	19,2 %	24,28	2 135 876,40

Taloudelliset tiedot ja tilinpidin tilikauden alkuarvot

huhtikuun 23. päivän mukaan 2020

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Matti Kumpulampi

Taloudelliset tiedot ja tilinpidin tilikauden alkuarvot

huhtikuun 23. päivän mukaan 2020

Kansio Oy AB
Tunturi Oy

Matti Kumpulampi
Kansio

KONSERNIYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteyden omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kiinteistö Oy Myllypöytä 3	Helsinki	28/35	80,0 %	31 556,40	17 283,89
Kiinteistö Oy Ollermannintie 8	Helsinki	2338/4362	63,6 %	47 815,44	6 551 081,47
Kiinteistö Oy Puistonkatano	Kuopio	3/5	80,0 %	26,39	6 762,69

Liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteyden omistusosuus
Hengitysliiton Palvelut Oy	Helsinki	100/100	100,0 %
Kovak Oy	Helsinki	10/10	100,0 %
Luovi Areena Oy	Helsinki	1000/1000	100,0 %
TaitoReiU Oy	Helsinki	9000/9000	100,0 %

OSAKKUUSYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteyden omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kiinteistö Oy Tuusulan Silmu	Tuusula	1263/2880	43,9 %	1,23	631 435,12

MUUT OSAKKEET JA OSUDET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteyden omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Oy Elämäenkatu 20	Helsinki	1160/6000	19,2 %	24,28	2 136 070,96

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2020

Olli Luukkainen

Marina Erhola	Arto Alanko	Melja Kaverinen	Olli Luukkainen
Marjatta Rintala	Irmeli Rosenberg	Matti Sipiläinen	Almo Tikkanen
Osmo Tirkkonen	Olli Tuomi	Markku Hyllinen	

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki / 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heldi Viemos
KHT

KONSERNIYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Käinteistö Oy Myllypöytä 3	Helsinki	28/35	80,0 %	31 556,40	17 283,89
Käinteistö Oy Oikarimäentie 8	Helsinki	2336/4362	53,8 %	47 815,44	0 551 081,47
Käinteistö Oy Pujoonkatano	Kuopio	3/5	60,0 %	28,39	0 762,59

Liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus
Hengitysliiton Palvelut Oy	Helsinki	100/100	100,0 %
Kovak Oy	Helsinki	10/10	100,0 %
Luovi Arena Oy	Helsinki	1000/1000	100,0 %
TaloReitti Oy	Helsinki	9000/9000	100,0 %

OSAKKUUSYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Käinteistö Oy Tuusulan Sämu	Tuusula	1263/2800	43,9 %	1,23	831 435,12

MUUT OSAKKEET JA OSUDET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Oy Eämmäenkatu 20	Helsinki	1150/6000	19,2 %	24,28	2 136 070,96

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2020

Marina Erhola

Arto Alanko

Meija Kaverinen

Ouli Lukkanen

Marjatta Rintala
Marjatta Rintala

Imeli Rosenberg

Matti Sipiläinen

Almo Tikkanen

Osmo Tirkkonen

OH Tuomi

Merkku Hytinen

Suoritetusta tarkastuksesta on tähän annettu kertomus.

Helsinki / 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heidi Vierros
KHT

KONSERNIYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kiinteistö Oy Myllypöytä 3	Helsinki	28/35	80,0 %	31 656,40	17 283,89
Kiinteistö Oy Oltermannintie 8	Helsinki	2336/4362	53,6 %	47 815,44	6 551 081,47
Kiinteistö Oy Puijonkatano	Kuopio	3/5	60,0 %	28,39	6 762,59

Liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus
Hengitysliiton Palvelut Oy	Helsinki	100/100	100,0 %
Kovak Oy	Helsinki	10/10	100,0 %
Luovi Areena Oy	Helsinki	1000/1000	100,0 %
Talotekniikka Oy	Helsinki	9000/9000	100,0 %

OSAKKUUSYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kiinteistö Oy Tuusulan Silmä	Tuusula	1283/2880	43,9 %	1,23	831 435,12

MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Oy Eilänselä 20	Helsinki	1150/6000	19,2 %	24,28	2 136 070,86

Talvintalokertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2020

Marina Erhola

Arto Alanko

Marja Kaverinen

Outi Lukkarila

Marjatta Rintala

Irmeli Rosenberg

Matti Sipiläinen

Almo Tikkanen

Osmo Tirkkonen

Olli Tuomi

Markku Hyttinen

Suositusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki / 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heldi Vierros
KHT

KONSERNIYRITYKSET

Nimi	Kolipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kilteistö Oy Myllypöydä 3	Helsinki	28/35	80,0 %	31 556,40	17 283,89
Kilteistö Oy Olfemannintie 6	Helsinki	2336/4382	53,8 %	47 815,44	6 551 081,47
Kilteistö Oy Pufjonkartano	Kuopio	3/5	60,0 %	26,30	6 702,59

Liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt

Nimi	Kolipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus
Hengäytilien Palvelut Oy	Helsinki	100/100	100,0 %
Kovak Oy	Helsinki	10/10	100,0 %
Luovi Areena Oy	Helsinki	1000/1000	100,0 %
TaitoReitti Oy	Helsinki	9000/9000	100,0 %

OSAKKUUSYRITYKSET

Nimi	Kolipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Känteistö Oy Tuusulan Siimu	Tuusula	1263/2880	43,8 %	1,23	831 435,12

MUUT OSAKKEET JA OSUDET

Nimi	Kolipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Oy Eimäenkatu 20	Helsinki	1150/8000	19,2 %	24,28	2 136 070,66

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2020

Merina Erhola	Arto Alanko	Maaja Kaverinen	Ouli Lukkarila
Merja Rintala	Imeli Rosenberg	 Malu Siipiläinen	Almo Tikkanen
Osmo Tirkkonen	Olli Tuomi	Markku Hyttinen	

Suoritelusta tilintarkastuksella on tänään annettu kertomus.

Helsinki / 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heldi Vierros
KHT

KONSERNIRYTYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osaikkeet	Emoyhtiön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kintaisä Oy Myllypöntie 3	Helsinki	29/35	80,0 %	31 556,40	17 283,89
Kintaisä Oy Osemmentie 8	Helsinki	2336/4382	53,6 %	47 815,44	6 551 081,47
Kintaisä Oy Pulkariartano	Kuopio	2/5	60,0 %	28,39	8 782,58

Liketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Osaikkeet	Emoyhtiön omistusosuus
Hangryistön Palvelut Oy	Helsinki	100/100	100,0 %
Korvin Oy	Helsinki	10/10	100,0 %
Luvon Arvona Oy	Helsinki	1000/1000	100,0 %
TalotRasti Oy	Helsinki	9000/9000	100,0 %

OSAKKUUSYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osaikkeet	Emoyhtiön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kintaisä Oy Tuusulan Särmä	Tuusula	1263/2880	43,9 %	1,23	631 435,12

MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

Nimi	Kotipaikka	Osaikkeet	Emoyhtiön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Oy Elämänsä 20	Helsinki	1150/6000	19,2 %	24,28	2 136 070,86

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 20 päivänä maaliskuuta 2020

Marica Ervola	Arto Alanen	Maija Kuvorinen	Ossi Luukkainen
Margita Rintala	Inna Rosenberg	Matti Sipiläinen	Aarno Tökönen
 Osmo Tirkkonen	Olli Tuomi	Markku Hyttinen	

Suoritetusta tilintarkastuksesta on lähtien annettu lausuntoa.

Helsinki / 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heddi Varnas
JOHT

KONSERNIYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kiinteistö Oy Myllypönttie 3	Helsinki	28/35	80,0 %	31 556,40	17 283,89
Kiinteistö Oy Oltemannintie 8	Helsinki	2336/4362	53,6 %	47 815,44	6 551 081,47
Kiinteistö Oy Puljonkartano	Kuopio	3/5	60,0 %	26,39	6 762,59

Liiketoimintaa harjoittavat tytäryhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus
Hengitysiltojen Palvelut Oy	Helsinki	100/100	100,0 %
Kovak Oy	Helsinki	10/10	100,0 %
Luovi Areena Oy	Helsinki	1000/1000	100,0 %
TaitoReitti Oy	Helsinki	9000/9000	100,0 %

OSAKKUUSYRITYKSET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Kiinteistö Oy Tuusulan Silmu	Tuusula	1263/2880	43,9 %	1,23	831 435,12

MUUT OSAKKEET JA OSUUDET

Nimi	Kotipaikka	Osakkeet	Emoyhteisön omistusosuus	Tulos 2018	Oma pääoma 2018
Oy Elimäenkatu 20	Helsinki	1150/6000	19,2 %	24,28	2 136 070,96

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus

Helsingissä 20. päivänä maaliskuuta 2020

Marina Erhola	Arto Alanko	Maija Kaverinen	Outi Lukkarila
Marjatta Rintala	Imeli Rosenberg	Matti Sipiläinen	Aimo Tikkanen
Osmo Tirkkonen	Olli Tuomi	 Markku Hyttinen	

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsinki / 2020

KPMG Oy Ab
Tilintarkastusyhteisö

Heldi Vierros
KHT

KPMG Oy Ab
Töölönlahdenkatu 3 A
PL 1037
00101 HELSINKI

Puhelin 020 760 3000
www.kpmg.fi

Hengitysliitto ry

Y-tunnus 0201472-1

Tilinpäätös tilikaudelta 1.1.-31.12.2019

Tilintarkastajan tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 15. päivänä huhtikuuta 2020

KPMG OY AB

Heidi Vierros

KHT

Sähköinen tilinpäätösmerkintä

Tilintarkastajan sähköinen allekirjoitus tilinpäätökseen koskee ainoastaan tilinpäätösmerkintää.

Hengitysliitto ry - Tilinpäätös 2019

Tämä allekirjoitusliite koskee kaikkia tässä esikatselunäkymässä näkyviä allekirjoitettavia asiakirjoja ja liitteitä (yhdessä "Asiakirjat"). Allekirjoittamalla sähköisesti tämän allekirjoitusliitteen vahvistan lukeneeni ja ymmärtäneeni Asiakirjojen sisältämät ehdot ja hyväksyn ne (tarvittaessa asianmukaisen valtuutuksen nojalla).

Tämä asiakirjakokonaisuus sisältää seuraavat asiakirjat:

Allekirjoitettava asiakirja

tilinpaatos_toimintakertomus_allekirjoitukset ja tp-merkintä.pdf

Allekirjoitusliite (sisältäen sähköiset allekirjoitukset allekirjoittamisen jälkeen)

3a1e794d-bb3f-48d1-99ff-9f0de8fc5e33.pdf

Allekirjoittajat

KPMG Oy

Heidi Vierros (heidi.vierros@kpmg.fi)

Tämä allekirjoitusliite viittaa asiakirjaan
tilinpaatos_toimintakertomus_allekirjoitukset ja tp-merkintä.pdf

jonka SHA256-tiiviste on:

fadf9b93ebdd56ceb3c86341cf29dd5b34815f2679300c4382138d7e07a06594

3a1e794d-bb3f-48d1-99ff-9f0de8fc5e33.pdf

Allekirjoittajat:

Nimi

HEIDI MARJATTA VIERROS

Allekirjoitettu tunnisteella

Vahva sähköinen
tunnistautuminen

Allekirjoituspäivä

2020-04-15 13:26
EE(S)T

Tämä tiedosto on sinetöity digitaalisella allekirjoituksella, joka toimii asiakirjan eheyden takaajana. Asiakirjamuoto tukee pitkäaikaista säilytystä.